

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1566 usque ad annum 1572

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118634

§. 26. Hæc explicatio altera die a Bajo continuata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67213)

Sæcul. XVI.
A.C. 1570.

„nam possumus superare tentationem
„libidinis per agriculturam, vel per
„ambitionem, videlicet, unum vitium
„per aliud, aut per aliquod aliud opus
„naturale: sicut dicit Augustinus l. 21.
„de civit. Dei c. 16. *occultis vitiis sæpe*
„*aperte vinci, & superari hominem.*

§. XXVI.

*Hæc explicatio altera die a Bajo
continuata.*

Die decima nona Aprilis Bajus, ut *Op. Baji*
cæptam materiam prosequeretur, *t. 2. p. 144.*
præsentibus iisdem Auditoribus con-
fessendit suggestum, atque hæc declara-
vit: „siquam unquam habuimus inter
„nos turbationem, curavi, quantum
„potui, ne veniret in publicum: quia
„vitiosum est, quod de Herode in Evan-
„gelio dicitur, turbatus est Rex, & om-
„nis Jerosolyma cum eo: & nisi, ut dixi,
„quibusdam visum fuisset expedire, ea
„de re non nihil dicere, maluissem cum
„mei nominis honore tacere. Articuli,
„qui sequuntur fere omnes falsi, & recte
„damnantur; sed ad me non pertinent.
„Definitiva hæc sententia, Deum ho-
„mini nihil impossibile præcepisse falso
„tribuitur Augustino, cum Pelagii sit,
„Artic. 52. 53. per illud conabatur
„Pelagius excludere peccatum origi-
„nale,

M m 2

Sæcul. XVI. „nale, & in eo sententia optime dam-
A.C. 1570. „natur. „

Id, quod in hoc articulo quinquagesimo tertio dicitur: *Deus non potuisset ab initio talem creare hominem, qualem nunc nascitur*: „est absolute falsum, sed „potest dici, quod, si talem creasset, „non creasset peccatorem, quia talis „fuiisset ex Dei ordinatione, quod autem „nunc tales sumus, nobis imputatur „recte in peccatum, quia contra eius „ordinationem tales sumus, sicuti si cui „Deus ordinasset habere plures uxores „non esset illi peccatum: si tamen alius „sine speciali dispensatione contra eius „ordinationem vellet etiam plures habere, sine dubio peccaret.

Ad articulum quinquagesimum quintum, ubi agitur de duplici vivificatione Bajus ait: „optime hæc damnantur, „estque bona distinctio, atque in Scripturis sacris satis fundata: nam prima „vivificatio est, quando cor immutatur „sic dicit Augustinus, qui peccata confitetur, vivit: litera occidit, spiritus „vivificat: quia litera non facit legi obedire, quod facit Spiritus. Altera vivificatio est, quam operatur vel baptismus, vel absolutio. Etiam addicitur: vivificabit mortalia corpora nostra propter inhabitantem spiritum. „Ter-

Sæcul. XVI.
A.C. 1570.

„Tertio die vivificabit, uti in Adam om-
 „nes moriuntur, ita in Christo omnes
 „vivificabuntur, videlicet in extremo
 „judicio: similiter & illa distinctio du-
 „plicis justitiæ &c. est optima, & ideo,
 „qui improbant illam, recte damnantur:
 „quia aperte repugnant Augustino, epi-
 „stola. 105. v. 106. De cetero illam
 „quæstionem, an non nisi Pelagiano errore
 „admitti possit usus aliquis liberi ar-
 „bitrii bonus, sive non malus, &c. sol-
 „vit eleganter Cœlestinus Papa in epi-
 „stola ad Episcopos Galliæ cap. 7.
 „Hæc assertio, qua enuntiatur, quod
 „Infidelitas pure negativa in his,
 „quibus Christus non est prædicatus,
 „peccatum sit, falsa est, & contra Evan-
 „gelium, nam ibi dicitur: si non venis-
 „sem, peccatum non haberent: sed est
 „illis peccatum, quod non credunt in
 „unum Deum, Creatorem Cœli, &
 „terræ, cum illis hoc tota mundi fabrica
 „prædicet, & doceat. Dein id, Justifica-
 „tio impii fit formaliter per obedientiam
 „legis, non autem per occultam com-
 „municationem, & inspirationem gra-
 „tiæ, &c. utrumque autem est spiritus
 „inhabitans, per quem primo fit justus
 „in habitu: deinde opera bona requi-
 „runtur, per quæ fit bonus in actu:
 „præterea hoc, quod homo existens in
 „peccato mortali sive in reatu æternæ

Mm 3

„dara-

Sæcul. XVI.

A.C. 1570

„damnationis possit habere veram cha-
 „ritatem, & charitas etiam perfecta
 „possit consistere cum reatu æternæ dam-
 „nationis, falsum est, & contra Scri-
 „pturam, nam perfecta charitas foras
 „mittit timorem, qui autem est in reatu,
 „non potest non timere: insuper id, quod
 „tunc, quamdiu aliquid concupiscentie
 „carnalis in diligente est, is non facit
 „præceptum: diliges Dominum Deum
 „tuum ex toto corde tuo, absolute fal-
 „sum est, nam si diceretur, non facit
 „totum, quod in præcepto est, verum
 „dixisset, sed non propterea dici pot-
 „est: non facit mandatum. Item hæc
 „propositio, quod immortalitas primi
 „hominis &c. fuerit magna gratia, sed
 „non per Christum facta, falsa est Do-
 „ctorum sententia: præterea an pri-
 „mus homo potuisset a Deo creari, vel
 „institui sine iustitia naturali, circa hæc
 „multum laboravi, priusquam intelli-
 „gerem, quid sibi hæc sententia velit.
 „S. Thomas quidem dicit: *in prima gra-*
 „*tia*, sed illa distinguitur a iustitia natu-
 „rali: disputare autem de Dei poten-
 „tia, non est utile, nam potuisset Deus
 „create hominem stupidum sine iustitia.

Postquam igitur Bajus mentem
 suam circa hosce articulos exposuerat,
 tandem hæc fatebatur: „ego aliquando
 „disputavi in alteram partem certo de-
 „fini-

„finitam, & difficultates haud suetas Sæcul. XVI.
 „aliquando tractavi, & contra modum, A.C. 1570.
 „& usum loquendi in schola consuetum
 „locutus fui: ast nunc doleo, quod hoc
 „fecerim, & si scivissem per hoc ali-
 „quem turbatum, aut offensum iri, ab-
 „stinuissem: sicut nunc edoctus factu-
 „rus sum: porro quod reliquos articu-
 „los attinet, vel eos non docui, aut
 „male sunt collecti, seu non in eo sensu
 „intellecti, quem intendi: insuper ma-
 „ximum desuper dolorem concipio, quod
 „multi articuli ex quadraginta præter
 „male collectos mihi imputentur, de
 „quibus ne cogitaveram unquam: præ-
 „terea doleo, quod multi sibi persua-
 „deant, omnes istos articulos, qui in
 „hac Pii V. Bulla damnantur, esse fal-
 „sos, & hæreticos: cum tamen aliqui
 „falsi esse non possint, sed damnentur
 „tantum, quia offensivi sunt, & scan-
 „dalosi, seu odiosi, ut in Bulla dicitur:
 „sic erim ibi habetur: damnantur tan-
 „quam respective erronei, hæretici,
 „scandalosi, vel piarum aurium offen-
 „sivi, quamquam nonnulli sint, qui
 „juxta sensum ab assertoribus intentum
 „veri sint: necnon Reverendissimus
 „Busco-Ducensis Episcopus Sonnius,
 „qui eo tempore erat Romæ, quando
 „Catalogus librorum prohibitorum col-
 „ligebatur, mihi dixit, multos libros

Mm 4

„pro-

Sæcul. XVI. „prohiberi, & damnari, non ex
 A.C. 1670.

„eo, quod sint hæretici, sed propter
 „aliquam novitatem offensivi, & scan-
 „dalosi: sicut solet alicubi moris esse, ut
 „publice in templo disputetur aliqua
 „quæstio in concione, quod tamen, ne
 „rei novitate turbetur populus, Romæ
 „prohibitum est in ordinationibus: por-
 „ro, si quædam non satis recte expli-
 „cui, aut nimis obscure pronuntiari,
 „propterea non insimulandus venio hæ-
 „reseos, quia aliud est ignorare, aliud
 „hæreticum esse: prout quidam me ma-
 „le intellexerat, postquam vero ei sen-
 „tentiam meam explicui, consensit il-
 „le, & fassus est se antea nunquam me
 „intellexisse, precatusque est veniam,
 „siquid durius aliquando in me dixis-
 „set: ejus testimonium adhuc domi in
 „scripto habeo. „

„Hæc nunc est mea apud vos excu-
 „satio, si tamen excusatione sit opus,
 „quam puto sufficere: hanc mecum fe-
 „ram non solum in charta, sed etiam
 „coram Judice Deo in memoria mea,
 „ergo vivamus in pace, & abstinea-
 „mus ab his, quæ vel nos, vel alios
 „perturbare possint. „

§. XXVII.

*Baji hostes hac apologia parum con-
 tenti, atque ad Albæ Ducem re-
 currentes.*

Hæc